

Az egész dologban az a baj, hogy az élelmiszert a nagyözönség köréből drágítják — a dohányt pedig egy munkapárti miniszter drágítja. A lakás- és élelmiszer-uzsora magánembereknek a haszonvágyát elégíti ki, míg ellenben a dohányárulás haszna az államé; — melynek fentartása elvégre is csak a magyar társadalom kötelessége.

Sehol a világon jobb és olcsóbb trafik nincs. Mindenütt drágább a dohány, s mindenütt rosszabb, — legalább is a mi árainknak megfelelő árban rosszabb.

Mi is utána jártunk a dolognak, s mondhatjuk, hogy Szeged közönségének eszébe sem jut a bojkott gondolatával foglalkozni. Munatársunk sorra járta a szegedi dohányárudákat, érdeklődve, hogy vajon tényleg csökkent-e az üzletmenet vagy sem?

A dohányárudákban.

Annyira egyöntetűek a fölvilágosítások a szegedi dohányelárusító üzletekben, hogy azokat külön leközozni teljesen érdektelen. Tény, hogy *mindenütt mecsappant a forgalom*, ennek azonban nem lehet különösebb fontosságát tulajdonítani, mert július egy előtt olyan nagy készletet vásárolt, aki tehetett, hogy hónapokig el lesz vele. Legalább így mondják s valószínűnek is látszik. Bizonyos, hogy a kisárusok ezt megérik egy ideig, de viszont ők azért a veszteségért már előbb rekompenzációt kaptak; sőt még jobb nekik, mert akinek sok a dohányja, az többet szív s így végeredményben a forgalom csak emelkedik.

A kávéházakban.

Ez a rovat mindenkit érdekel. Elsősorban azonban a pincérek, kik keresetüknek jó részét a trafikárusításból merítették. Ez a kereset jóval felülemelkedett az egyéb jövedelmük ötven százalékán. Szóval, elég nagy summát jelent, hogy most, mikor a pincérek ettől a keresetforrástól részben, még pedig jórészen elesnek, szóvá tegyük és néhány szóval megvilágítsuk a baj okát.

Eddig, ha a kávéházi embernek elfogyott a szivarja, vagy a cigaretta, minden lelkiismeretfurdalás nélkül kiáltott a pincérnek és bevásárolt annyi, amennyi épen neki kellett. Nem sajnálta azt a néhány fillér különbséget, ami a trafik és kávéházi ár között fölmerült.

De most:

Az állam emelte huszonöt százalékkal és így lett a tőzsdei árból kávéházi ár. A pincérnek is keresni kell és így lett a kávéházi árból, a kis füstölő semmi értékéhez arányítva igen felszökött ár, ami bizony tíz, vagy tizenöt cigaretta bevásárlásánál érzékeny veszteséget jelent a szenvedélyes dohányzónál.

Eddig sajnáltuk a fáradságot a kávéházból átmenni a sarki trafikba, de most minden ember jól megnézi a dohánytárcáját, hogy van-e benne elég füstölőni való s ha nincs, inkább elmegy a trafikba és bevásárol, mert a kávéházban méregdrága a trafik.

A közönség is megérzi tehát a különbséget s a pénzéért még fáradnia is kell. Természetesen legjobban a pincérek érinti az áremelkedés.

Néhány kávéházban azt is hallottuk, hogy a károsodásuk oly nagy, hogy *egzisztenciájukba lesznek megtámadva*. Ez természetesen az első impresszió szülte tévedés. A dohányos emberek, nemcsak a nikotinról, hanem a kényelemtől is csak elméletileg szoknak le. Mind a kettő veszedelmes nyavalya, hozzá szokni könnyű, leszokni róla egyszerűen lehetetlen. Néhány hét és épen olyan vigan füstölögnek a drágább cigaretták, mint azelőtt az olcsóbbak. A közönség elfelejti még azt a néhány fillér differenciát is, amit a pincér kap. Helyre áll a régi rend, aki a drámát élvezte, az nem fog kukoricalevélből szivarokat sodorni, hanem ráfizet és továbbra is azt szívja. Az egyiptomi cigaretták barátai pedig már is megbékültek a helyzettel.

Néhány hét múlva, nem olyan panaszosan, mint most, hanem vigan, mint azelőtt, hallatszik a jelszó:

— Pincér! Pincér! szivarokat kérek!

A közönség.

Mi csak a szegedi közönségről beszélünk most, de azt hisszük, ennek a harmincöt-negyven ezer dohányos embernek a véleménye födi az ország több százezer dohányzójának a véleményét is.

Mint minden újítást, úgy ezt is rossz szemmel nézik. Minden csoda három napig tart s azt hisszük, a dohányárak emelése okozta csoda sem tart sokkal tovább. Ma még minden jóra való családapa az ő saját külön becsületszavára fogadja, hogy leszokik a dohányzástól. Holnap már csak arra esküszik, hogy olcsóbb dohányt vesz. Holnapután már rájön arra a filozófiai tantételre, hogy pár fillérből úgy sem lehet meggazdagodni.

— Miért ne engedjem meg magának ezt az élvezetet? — kérdezi saját magát. És felel rá. Bemegy a trafikba és vesz a drágább, de még olcsóbb korábban megszokott szivarból vagy cigarettából.

— Kérek princepszászt. Gazdagodjon az állam — ezt az epés megjegyzést is csak holnap kockáztatja meg s holnapután már a trafikos kisasszony állat csipi meg.

Ilyen a hangulat Szegeden, de ilyen mindenütt. Egy kis ideig füstölünk, azután megvigan füstölünk. Nagyon jól csinálták ezt odafönt. Füstbe megy a tervük és mégse mondhatja senki a tervre, hogy füstbe ment terv volt.

NAPI HIREK

A Dugonics-Társaság közgyűlése.

(Saját tudósítónktól.) A Dugonics-Társaság hétfőn délután hat órakor tartotta rendes évi közgyűlését Lázár György dr. elnöklésével. Fontosabb dolog nem történt a mostani közgyűlésen. Többén alapszabálymódosítás ügyében terjesztettek be javaslatot. A javaslatokat, amelyek lényegtelenek, legközelebb tárgyalják.

Tömörkény István főtitkár beterjesztette az évi jelentést, amelyet kinyomatnak. A jelentésből kitűnik, hogy a társaság a múlt évben 24 ülést tartott, amelyek közül 6 tudományos, 23 pedig szépirodalmi ülés volt. Ezekben 6 vendég és 21 tag működött közre.

Elhatározta ezután a közgyűlés, hogy Szűcs Ferenc volt városi tanácsost megbízza Szeged gazdasági monografiájának a megírásával, amelyet ezer koronával jutalmaz. Ötszáz-ötszáz koronát szavazott meg a közgyűlés Balassa József, Kisteleki Ede és Cserzy Mihály tagoknak azért, hogy azok irodalmi munkájukat sajtó alá rendezzék.

Lázár György dr. elnök tett jelentést a társaság vagyoni állapotáról. E szerint a társaságnak 37.000 korona vagyona van. Végül Perjéssy Mihály dr. ítélőtáblai bírót a tudományos osztály rendes tagjává választották és ezzel a közgyűlés véget is ért.

— **A szegedi kiállítás.** Besztercebányáról jelenik: A kereskedelmi és iparkamarák képviselői Besztercebányán országos gyűlést tartottak. A szegedi kamara képviselőjében Perjéssy László vett részt, aki hosszabb felvilágosításban ismertette az 1914-re tervezett szegedi országos kiállítást.

— **Bánffy szobra Budapesten.** A Pesti Napló Bánffy Dezső báró szobrára megindította a gyűjtést. Ha magyar államférfi emlékének érben való megörökítésére rászolgált, úgy ennek az izig kemény, mindig magyar, nagystilusu és nemzetét túlárado szeretettel imádó kurucnak a szobra hamarosan ott áll az ország szívében, hogy ne mes és ihletett alakja példaadó erővel gyujtsa föl az ifjuság fantáziáját és a férfiu hangulatát. Bánffy gyönyörű gondolata volt a tíz szobor, amelyet a millenium idején ajándékozott a király a nemzetnek. A nemzet fővárosa Bánffy emléket valószínűleg megörökíti azzal, hogy a tíz szoborhoz a tizenegyediket róla mintáztatja. A

szoborra Surányi József, a Pesti Napló főszerkesztője adta az első háromszáz koronát.

— **Tanácsosok szabadságon.** Lázár György dr. polgármester hétfőn rendeletben intézkedett a tanács tagjainak szabadságát illetőleg. E szerint Bokor Pál polgármester-helyettes augusztus elsőjéig, szeptember tizedikéig, Gadl Endre dr. tanácsos augusztus elsőjéig, szeptember tizenkettedikéig, Taschler Endre főjegyző augusztus tizenkettedikéig, szeptember huszonkettedikéig, Balogh Károly tanácsos július tizedikétől augusztus harmadikáig, Koczor János tanácsos augusztus huszonegyedikétől szeptember tizenhetedikéig, Thuróczy Mihály főügyész július elsőjéig, augusztus tizenegyedikéig lesznek szabadságon. A rendelet arról is intézkedik, hogy amennyiben bármelyik tanácsnag szükség lenne, az a polgármester felhívására tartozik szabadságát félbeszakítani és negyven nyolc óra alatt hivatalát elfoglalni.

— **Eljegyzés.** Oknay Katicát Aradról eljegyezte Csipkés Ernő szegedi honvédhadnagy.

— **A Tisza Lajos-körút rendezése.** A Tisza Lajos-körút lakói között mozgalom indul meg, amelynek célja az, hogy arra kéri a városi hatóságot, hogy az aszfaltoz munkálattal kapcsolatban amerikai dísfakkal ültessék le a körutat.

— **Repülőgép a felhőkarcolók fölött.** Newyorknak tegnap nagy aviatikai szenzációja volt. Atwood Harry amerikai aviatikus kétföldi Wright-gépén a Connecticut-állambeli New Londonban föl szállt és negyedfél óra alatt pihenés nélkül egyfolytában Newyorkig repült. A távolság százharminchárom mérföld. Atwood átröpült a felhőkarcolók fölött és simán ereszkedett le Governessland mellett.

— **Szalma Istvánt föl akasztják.** Föntartással közöljük a hirt, melyet Budapestről jelentenek, — s mely szerint Szalma István rablógyilkos kegyelmi kérvénye a kabinetirodától elintézés nélkül érkezett vissza a budapesti kir. ítélőtáblához. A tudósítás szerint Kray István a kir. ítélőtábla elnöke utasította Szapár József dr. kir. ügyészt, hogy a kivégzés iránt való kellő intézkedéseket tegye meg, aki a teendőkről értesítette a szegedi csillagbörtön igazgatóját Müllert. Múlt, s Bali Mihály hóhért hogy a kivégzés előkészületeit megtegye. Eszerint Bali Mihály kedden reggel érkezik Szegedre s az elítélten csütörtök reggel 7 órakor az ítélet végrehajtják.

— **Kibővítik a honvéd csapatkórházat.** A szegedi honvéd csapatkórháznál több kisebb pótmunka vált szükségessé. A tanácsma ülésén az arra szükséges hatezer koronát megszavazta.

— **Leégett a cseklézi kastély.** Pozsonyból jelentik: Vasárnap hajnalban a cseklézi szempli hitbizománnyhoz tartozó cseklézi Esterházy-kastély leégett. A kastély, amely 1772-ben épült és amelyben jelenleg a hitbizomány ezidő szerint való ura, Esterházy Károly gróf lakott, igen magasan fekszik és az ország egyik legszebb kastélya. Szombaton délután kéménytűz volt a kastélyban, azonban ezt eloltották. Vasárnap reggel ismét kigyuladt a kastély, a tűz rohamosan terjedt és a tetőze a második emelet, valamint a torony leégett. A kastély értékes festményei, valamint könyvtár bentétek. Az oltásnál az összes környékbeli tűzoltóság, valamint a pozsonyi utászszázados is működött közre. A kár óriási, miután csak az épület volt biztosítva, a belső berendezés nem. A hírneves Napoleon-gyűjteményt a tűz elpusztította, de Napoleon eredeti kézírását sikerült megmenteni. Anéhány Esterházy Mihály gróf által gyűjtött értékes fénykép is a tűz martaléka lett. A kastély első emeleti részét nagyrészt megmentették, de a szőlők erősen megrongálódtak, nem annyira a fűstől, mint attól a vízáradtól, amit a buzgó tűzoltók a kastélyba locsoltak. A kár nagyságát megállapítani nem lehet, ugyancsak a tüő okát sem.

— **Kulinyi Simon vállalata.** Kitűnő névnek, nagy közönségnek örvendő Kulinyi Simon szegedi kárpitos- és diszítő-mester. Kulinyi Vacuum-pormentesítő vállalatnak is a tulajdonosa. Sokat érdekelni fog most az, hogy Kulinyi Simon vállalatát Korona-utca 1. szám alatt nyitotta meg. Telefon 816.